

Notat

Kopi Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat - FIKS
Kjell Tore Wirum, Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat - FIKS

Saksbehandler Mariann Jøssang

Vår ref. 17/03532-9

Dato 02.04.2019

Oppfølging Forvaltningsrevisjonsrapport - Psykisk helsearbeid for barn og unge

Notatet svarer ut kommunestyrets vedtak i K-sak 77/18 av 24.10.2018, punkt 1a og 1b. Det jobbes med å følge opp de øvrige punktene, herunder *Helhetlig plan for barn og unge*. Oversikten som presenteres i det følgende skal legges til grunn i det videre arbeidet.

Kommunestyrets vedtak 24.10.2018:

- 1) *Kommunestyret har behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten om psykisk helsearbeid for barn og unge i Ås kommune. Kommunestyret ber om at det utarbeides en helhetlig barne- og ungdomsplan som berører alle barn og unge. Den må være sektorovergripende og blant annet være forankret i rikspolitiske retningslinjer (plan- og bygningsloven). Kommunestyret ber rådmannen følge opp med følgende tiltak:*
 - a) *Utarbeide en oversikt over hvilke grupper av barn og unge som er risikoutsatt i forhold til utvikling av psykiske vansker.*
 - b) *Utarbeide en samlet oversikt over tiltak rettet mot målgruppen.*
 - c) *Sørge for at tiltak er samordnet og forankret i kommunens ledelse.*
 - d) *Utarbeide skriftlige avtaler som ramme for de samarbeidsordninger som etableres.*
 - e) *Vurdere om en mer fleksibel bruk av individuell plan kan praktiseres når dette kan være nyttig for brukeren.*
- 2) *Kommunestyret ber rådmannen melde tilbake til kontrollutvalget om iverksettingen av tiltakene innen seks måneder, og helhetlig barne- og ungdomsplan skal være ferdigstilt innen ett år.*

Vår ref.: 17/03532-9

Postadresse

Postboks 195

1431 Ås

post@as.kommune.no

Besøksadresse

Skoleveien 1

1430 ÅS

www.as.kommune.no

Telefon

64 96 20 00

Telefaks

.

Org.nr.

964 948 798

Bankgiro

1654.07.99605

I forbindelse med kartleggingen har følgende vært involvert:

- Forebyggende helsetjenester
- Pedagogisk psykologisk senter
- NAV
- Rus og psykisk helse
- Barnevernet
- SLT-koordinator

Oversikt over grupper av barn og unge som er risikoutsatt med tanke på utvikling av psykiske vansker:

Vi har valgt å dele denne oversikten inn i to kategorier:

1. Trekk og kjennetegn ved barn og unge som er risikoutsatt
2. Barn og unge som er risikoutsatt på grunn av forhold i/ved familien

Dette er en sammenstilling gjort på bakgrunn av lokal kartlegging. Vi ser at kommunens samlede oversikt, illustrert i det nedenstående, peker på de samme typiske risikofaktorene som går igjen i rapporter og forskning.

Den ene kategorien ekskluderer ikke den andre, men i mange tilfeller er bildet sammensatt og komplekst.

Samlet oversikt over tiltak rettet mot målgruppen:

Kommunen har et ansvar for at barn og unge får gode oppvekstvilkår og for å forebygge psykiske og sosiale problemer. Dette innebærer at flere ulike tjenester har ansvar for å både jobbe forebyggende i tillegg til å sette inn hjelpetiltak.

Eksempler på ulike tjenester som har ansvar for at barn og unge får gode oppvekstvilkår:

- Barnehagene skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller ifølge barnehageloven.
- Skolene skal sørge for at elever utvikler kunnskap, kompetanse og holdninger for å kunne mestre livet og delta i arbeid og fellesskap i samfunnet ifølge opplæringsloven.
- PPT skal hjelpe skolen med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling slik at opplæringen kan legges bedre til rette for elever med særskilte behov. PPT skal også utarbeide sakkyndige vurderinger der loven krever det.
- Arbeids- og velferdsforvaltningen skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

- Kommunens helse- og omsorgstjenester skal fremme helse og søke å forebygge sykdom, skade og sosiale problemer.
- Den kommunale barneverntjenesten har et ansvar for å avdekke omsorgssvikt, atferdsproblemer, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig som mulig.
- Den fylkeskommunale tannhelsetjenesten skal fremme tannhelsen i befolkningen og ved sin tannhelsetjeneste sørge for nødvendig forebygging og behandling. Den skal gi regelmessig og oppfølgende tilbud til blant annet barn og ungdom.
- Politiet skal drive forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet som et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettsikkerhet, trygghet og alminnelig velferd for øvrig.

I tillegg er det flere andre kommunale tjenester som spiller en viktig rolle i det forebyggende arbeid. Eksempler på dette er ungdomshus, kulturskole, frivillighet mv.

Videre i denne kartleggingsfasen har vi valgt å dele tiltakene inn i tre kategorier:

1. *Universelle tiltak* omfatter tiltak rettet mot hele befolkningsgrupper, uten at en har identifisert individer eller grupper med forhøyet risiko.
2. *Selektive tiltak* omfatter tiltak rettet mot grupper med kjent forhøyet risiko
3. *Indiserte tiltak* omfatter tiltak rettet mot individer med høy risiko og klare tegn på problemer.

	Universelle tiltak	Selektive tiltak	Indiserte tiltak
Forebyggende helse	<ul style="list-style-type: none">• Kurs og opplæring i skolen med tema psykisk helse, rus og seksualitet• Oppfølging under svangerskap og barseltid.• Kartlegging av barnets utvikling• Tidlig hjemmebesøk etter fødsel• Helsestasjon og helsestasjon for ungdom og studenter• Circle of security kurs (COS-kurs)	<ul style="list-style-type: none">• Familieteam• Samtalegrupper for barn med skilte foreldre (PIS-grupper)• Søvngrupper• Mestringsgrupper• Skolehelsetjeneste	<ul style="list-style-type: none">• Familieteam• Ruskontrakt• Oppfølging av gravide rusmisbrukere• Psykologtjeneste• Skolehelsetjenesten
Barnehage	<ul style="list-style-type: none">• Foredrag for foresatte• Kompetanseheving ansatte• Foreldremøter• Plan for gode overganger• Prosjekterende arbeidsmåter• Pedagogisk dokumentasjon• Samlinger og dialog	<ul style="list-style-type: none">• Inndeling i mindre grupper med fokus på livsmestring	<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging og etterlevelse av enkeltvedtak knyttet til adferd
Skole og SFO	<ul style="list-style-type: none">• Kompetanseheving ansatte• Læringsmiljøtiltak• Foreldremøter• Foreldreskole• Elevsamtaler• Trivselsleder• Familiegrupper/vennegrupper• Plan for gode overganger	<ul style="list-style-type: none">• Sosillærer• Miljøarbeider• Lekegrupper• Velkomstklassen	<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging og etterlevelse av enkeltvedtak knyttet til adferd• Sosillærer• Miljøarbeider• Kontaktlærer• Elevsamtaler• Alternativ opplæringsarena
PPS	<ul style="list-style-type: none">• Kompetanseheving og veiledning av de ansatte i barnehagene og skolene• Pedagogisk innsatsteam i skole	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk innsatsteam• Miljøarbeidertjenesten• Spesialpedagogisk team i barnehage	<ul style="list-style-type: none">• Pedagogisk innsatsteam• Miljøarbeidertjenesten• Veiledning av foresatte• Spesialpedagogisk team i barnehage

Vår ref.: 17/03532-9

Postadresse
Postboks 195
1431 Ås

post@as.kommune.no

Besøksadresse
Skoleveien 1
1430 ÅS

www.as.kommune.no

Telefon 64 96 20 00
Telefaks .

Org.nr. 964 948 798
Bankgiro 1654.07.99605

	<ul style="list-style-type: none"> • Spesialpedagogisk team i barnehage 		
Forvaltningsenhet			<ul style="list-style-type: none"> • Enkeltvedtak
Barnevern			<ul style="list-style-type: none"> • Samtaler med barn • Råd og veiledning til de voksne • Leier inn hjelp til familier • Dekker utgifter til fritidsaktiviteter • Støttekontakt • Besøkshjem • Miljøarbeidere • Omsorgsovertakelse • Institusjonsplass • Tiltak i hjemmet
NAV			<ul style="list-style-type: none"> • Økonomi- og gjeldsrådgivning • Råd og veiledning • Økonomisk støtte • Avtaler med idrettslag og organisasjoner • Samarbeid med andre enheter som f.eks barnevern.
Rus og psykisk helse			<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av foreldre/voksne
Bo og avlastning			<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av enkeltbarn
Kommuneoverlege	<ul style="list-style-type: none"> • Miljørettet helsevern i skoler og barnehager 		
Fysio- og ergoterapi			<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging enkeltbarn
Folkehelse	<ul style="list-style-type: none"> • Gode møteplasser (smil-møteplasser) • Oversiktsdokument folkehelse 		
Ungdomshus	<ul style="list-style-type: none"> • Åpent lavterskeltilbud 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegger for gruppeaktivitet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Følger opp enkelte ungdommer
SLT-koordinator	<ul style="list-style-type: none"> • Opplæring i skole om tema rus og kriminalitet 	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med skoler, ungdomshus og politi og om ungdomsmiljøer. • Tiltak rettet mot barn og unge i lavinntektsfamilier • Radikalisering og voldelig ekstremisme 	

Bibliotek	<ul style="list-style-type: none"> • Utstyrsbod 		
Frivilligsentralen	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar for verdensdagen for psykisk helse i Ås 	<ul style="list-style-type: none"> • Sorggrupper • Tiltak rettet mot familier med lav inntekt. 	
Frivillige lag og foreninger	<ul style="list-style-type: none"> • Åpne og inkluderende tilbud som f.eks 4H, speider, idrett, kor, korps 		
Eksterne:	<p>Eksterne samarbeidspartnere som jobber forebyggende på alle nivåer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politiet • Tannhelsetjeneste • Familievernkontoret • Krisesenteret • Fastlege • BUP 		

Trine Christensen
Rådmann

Ellen Benestad
Kommunalsjef oppvekst og opplæring